

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 8P/219/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1619202137
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 01. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Kralovičová
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2021:1619202137.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Malacky, sudkyňou JUDr. Andreou Kralovičovou, vo veci starostlivosti o maloletého F. C., nar. XX.XX.XXXX, št. prísl. SR, t. č. bytom ako navrhovateľka, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, so sídlom Malacky, dieťa rodičov V. V., nar. XX.XX.XXXX, št. prísl. SR, trvale bytom Mesto V., t. č. K. C. n.o., W., M. č. X, a W. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. R., H. ul. č. XXX, v konaní o návrhu starej matky Q. V., nar. XX.XX.XXXX, št. prísl. SR, trvale bytom V., D. ul. č. XXXX/XX, na zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti, za účasti Okresného prokurátora v Malackách, takto

rozhodol:

Súd zveruje maloletého F. C., nar. XX.XX.XXXX, do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky Q. V., nar. XX.XX.XXXX., bytom V., D. XXXX/X.

Stará matka je oprávnená a povinná zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletého F. v rovnakom rozsahu v akom ju vykonávajú rodičia, má právo zastupovať maloletého Damiána pred orgánmi štátnej moci a miestnej samosprávy a spravovať jeho majetok v bežnej miere, rozhodovať o mieste pobytu maloletého F., rozhodovať o spôsobe zdravotnej starostlivosti o maloletého.

Matka je povinná prispievať na výživu maloletého F. C., nar. XX.XX.XXXX, výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima pre nepľnoleté, nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona mesačne počnúc právoplatnosťou tohto rozhodnutia, ktoré výživné bude zasielať na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky, so sídlom Malacky, Záhorácka 2942/60A, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred.

Otec je povinný prispievať na výživu maloletého F. C., nar. XX.XX.XXXX, výživným vo výške 50 Eur mesačne počnúc právoplatnosťou rozsudku v časti výroku o zverení maloletého Damiána do náhradnej osobnej starostlivosti, ktoré výživné bude zasielať na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky, so sídlom Malacky, Záhorácka 2942/60A, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred.

Týmto rozsudkom sa mení rozsudok tunajšieho súdu č. 8P/116/2013 - 29 zo dňa 15.04.2014 v časti výroku o zverení maloletého F. a o výživnom.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Stará matka svoj návrh vo veci a zároveň aj na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnila skutočnosťou, že matka maloletých detí nepracuje, domácnosť opúšťa vo večerných hodinách a vracia sa ráno. Vyjadrila sa, že matka sa pohybovala v spoločnosti priateľov požívajúcich omamné a psychotropné látky, pod vplyvom, ktorým sa aj matka začala správať agresívne, stará matka na ňu

viackrát volala aj políciu, pričom matka bola následne vykázaná z ich spoločného bydliska. K svojmu návrhu doložila kópie rodných listov maloletých detí.

2. Tunajší súd zo správy Obvodného oddelenia policajného zboru Malacky zo dňa 12.09.2019 zistil, že matka maloletého dieťaťa bola vykázaná zo spoločného obydli na D. ulici č. XX v V. na dobu 10 dní.

3. Uznesením č. 8P/219/2019 - 5 zo dňa 17.09.2019, právoplatným dňa 14.10.2019, tunajší súd vylúčil konanie vo veci starostlivosti o maloletú V. na samostatné konanie, keďže maloletá V. a maloletý F. majú rôznych otcov. Toto konanie sa začalo viesť pod č. k. 8P/224/2019.

4. Uznesením č. 8P/219/2019 - 20 zo dňa 04.10.2019, právoplatným dňa 26.10.2019, vykonateľným dňa 10.10.2019, tunajší súd maloletého F. dočasne zveril do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky Q. V. a súčasne zaviazal otca maloletého prispievať na výživu maloletého výživným vo výške 50 Eur mesačne, na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky, počnúc vydaním neodkladného opatrenia až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej. Matku maloletej súd zaviazal prispievať na výživu maloletého výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa podľa osobitného zákona v danom čase mesačne na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky, počnúc vydaním neodkladného opatrenia až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej. Predmetným uznesením súd na čas do právoplatného skončenia konania vo veci samej pozastavil účinnosť rozsudku tunajšieho súdu č. 8P/116/2013 zo dňa 15.04.2019, právoplatného a vykonateľného dňa 25.04.2014, v časti výroku o zverení maloletého F. do starostlivosti matky a v časti výroku o poberateľovi výživného pre maloletého F..

5. Dňa 09.12.2020 bolo tunajšiemu súdu doručené podanie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky, z ktorého súd zistil, že stará matka má vo svojej domácnosti vytvorené vhodné podmienky pre zdravý psychický, fyzický a sociálny vývin maloletého, zverenie maloletého Damiána do starostlivosti starej matky bude v najlepšom záujme maloletého dieťaťa.

6. Dňa 20.01.2021 bolo tunajšiemu súdu doručené podanie matky maloletej, ktorým matka vyslovila súhlas so zverení maloletého Damiána do starostlivosti navrhovateľky - starej matky, pričom výšku výživného ponechala na úvahe súdu. Matka uviedla, že v súčasnosti je poberateľom dávky v hmotnej núdzi.

7. Otec sa na pojednávanie vo veci nariadené na deň 28.01.2021 nedostavil napriek tomu, že bol o termíne pojednávania písomne upovedomený dňa 15.12.2020, pričom svoju neúčast' neospravedlnil, o odročenie pojednávania nepožiadaval. Preto súd v zmysle ustanovenia § 180 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) s poukazom na ustanovenie § 31 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) vec prejednal a rozhodol v jeho neprítomnosti za súčasného rešpektovania ústavne garantovaných práv ostatných účastníkov konania (článok 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky).

8. Matka sa na pojednávanie vo veci nariadené na deň 28.01.2021 nedostavila napriek tomu, že bola o termíne pojednávania písomne upovedomená dňa 30.12.2020. Dňa 20.01.2021 bolo tunajšiemu súdu doručené podanie, ktorým matka ospravedlnila svoju neúčast' na pojednávaní, a súhlasila s pojednávaním a rozhodnutím súdu v jej neprítomnosti. Preto súd v zmysle ustanovenia § 180 CSP s poukazom na ustanovenie § 31 CMP vec prejednal a rozhodol v jej neprítomnosti za súčasného rešpektovania ústavne garantovaných práv ostatných účastníkov konania (článok 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky).

9. Stará matka sa na pojednávanie vo veci nariadené na deň 28.01.2021 nedostavila napriek tomu, že bola o termíne pojednávania upovedomená dňa 10.12.2020, svoju neúčast' ospravedlnila telefonicky dňa 27.01.2021. Z úradného záznamu zo dňa 27.01.2021 tunajší súd zistil, že stará matka uviedla, že na svojom návrhu naďalej trvá a súhlasí s pojednávaním a rozhodnutím súdu v jej neprítomnosti. Preto súd v zmysle ustanovenia § 180 CSP s poukazom na ustanovenie § 31 CMP vec prejednal a rozhodol v jej neprítomnosti za súčasného rešpektovania ústavne garantovaných práv ostatných účastníkov konania (článok 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky).

10. Zástupca kolízneho opatrovníka maloletého dieťaťa na pojednávaní dňa 28.01.2021 uviedol, že zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky je v najlepšom záujme maloletého,

keďže stará matka zabezpečuje riadne starostlivosť o maloletého. Vyjadril sa, že dopytom na základnú školu maloletého bolo zistené, že so základnou školou komunikuje výlučne len stará matka. Výšku výživného ponechal na úvahe súdu, pričom poukázal na skutočnosť, že otec riadne neplatí výživné pre maloletého určené neodkladným opatrením súdu, a k novembru 2020 mal dlh na výživnom vo výške 700 Eur.

11. Zástupca Okresného prokurátora v Malackách vyjadril súhlas so zverením maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky. Výšku výživného ponechal na úvahe súdu.

12. Súd vo veci vykonal dokazovanie vypočutím prítomných účastníkov, oboznámil sa s rodným listom maloletého, správami Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky o maloletej zo dňa 25.09.2019, 19.11.2020 a 8.12.2020, vyjadrením matky zo dňa 20.01.2021, lustráciou otca v registri Sociálnej poisťovne, lustráciou matky v registri Sociálnej poisťovne, uznesením tunajšieho súdu č. 8P/224/2019 - 12 zo dňa 04.10.2019, obsahom súdneho spisu tunajšieho súdu 8P/116/2013, ako aj obsahom ostatnej spisovej dokumentácie a zistil, že rodičia maloletého nie sú manželia.

Rozsudkom tunajšieho súdu č. 8P/116/2013 - 29 zo dňa 15.04.2014, právoplatným a vykonateľným dňa 25.05.2014, bola schválená dohoda rodičov, na základe ktorej bol maloletý F. zverený do osobnej starostlivosti matky, otec sa zaviazal prispievať na výživu maloletého výživným vo výške 50 Eur mesačne za obdobie od 01.05.2013 do 31.12.2013 a následne počnúc 01.01.2014 výživným vo výške 100 Eur mesačne.

Uznesením č. 8P/219/2019 - 20 zo dňa 04.10.2019, právoplatným dňa 26.10.2019, vykonateľným dňa 10.10.2019, maloletého F. tunajší súd dočasne zveril do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky Q. V., otca zaviazal prispievaním na výživu maloletého výživným vo výške 50 Eur mesačne a matku výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované nepĺnoleté dieťa podľa osobitného zákona v danom čase mesačne, na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky, počnúc vydaním neodkladného opatrenia až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej.

13. Matka maloletého je slobodná. Od 12.10.2020 je v zariadení K.L. n.o, centrum pre deti a rodiny, na resocializačnom programe pobytovou formou. Matka je poberateľkou dávky v hmotnej núdzi. Okrem vyživovacej povinnosti k maloletemu má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k maloletej V. V., nar. XX.XX.XXXX.

14. Otec maloletého je slobodný, s maloletým je v kontakte, starej matke prispieva na jeho výživu, avšak výživné určené pre maloletého, ktoré má platiť na účet Úradu, neplatí. V roku 2019 bol otec zamestnaný v spoločnosti V. - P., spol. s.r.o. s príjmom 118,86 Eur brutto, kde s ním bol ukončený pracovný pomer v skúšobnej dobe zo strany zamestnávateľa. V mesiaci júl 2020 bol otec zamestnaný v spoločnosti B. s.r.o. s príjmom 27,29 Eur netto, takisto bol pracovný pomer s otcom ukončený v skúšobnej dobe zo strany zamestnávateľa. Otec nie je poberateľom dávky v nezamestnanosti. Okrem vyživovacej povinnosti k maloletemu nemá ďalšiu vyživovaciu povinnosť.

15. Maloletý F. je od septembra 2020 žiakom 1. ročníka Základnej školy v V. na D. ulici, s maloletým nie sú žiadne výchovné problémy. Maloletý navštevuje gastroenterologickú a neurologickú ambulanciu.

16. Stará matka býva v dvojizbovom byte, ktorý je v osobnom vlastníctve syna starej matky - Q. V.. Stará matka žije v spoločnej domácnosti so svojim partnerom D. W., maloletým F. a sestrou maloletého - V. V., nar. XX.XX.XXXX. Obe maloleté deti -F. aj V. majú k dispozícii detskú izbu, zariadenú a udržiavanú v čistote. Stará matka poberá starobný dôchodok vo výške 384 Eur a príspevky na maloleté deti. Partner starej matky je zamestnaný v spoločnosti X. R., na domácnosť prispieva podľa potreby, mesačne približne 500 Eur. Stará matka uhrádza poplatky za pobyt matky maloletého v K.L. mesačne vo výške 60 Eur a splátku zdravotného poistenia v sume 40 Eur.

17. Podľa § 44 ods. 1 Zákona o rodine, náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

18. Podľa § 44 ods. 2 Zákona o rodine, náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím.

19. Podľa § 44 ods. 3 Zákona o rodine, náhradnou starostlivosťou je

- a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“),
- b) pestúnska starostlivosť a
- c) ústavná starostlivosť.

20. Podľa § 44 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

21. Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

22. Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

23. Podľa § 45 ods. 3 Zákona o rodine, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

24. Podľa § 45 ods. 4 Zákona o rodine, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

25. Podľa § 45 ods. 6 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

26. Podľa § 45 ods. 7 Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

27. Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania

náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

28. Podľa § 47 ods. 1 Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť zaniká

- a) dosiahnutím plnoletosti dieťaťa,
- b) smrťou maloletého dieťaťa,
- c) smrťou osoby, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti,
- d) právoplatným rozhodnutím súdu o zániku dôvodu, pre ktorý bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti,
- e) právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti,
- f) rozvodom manželov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti podľa § 46.

29. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

30. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

31. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

32. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

33. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

34. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

35. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

36. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

37. Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

38. Podľa § 217 ods. 1 prvej vety CSP, pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

39. Podľa § 217 ods. 2 CSP, ak ide o opakujúce sa dávky alebo splátky, možno uložiť povinnosť i na plnenie dávok alebo splátok, ktoré sa stanú splatnými až v budúcnosti.

40. Podľa § 231 CSP, rozsudok ukladajúci povinnosť plniť v budúcnosti splatné dávky alebo splátky možno na základe žaloby zmeniť, ak sa podstatne zmenili pomery, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok. Zmena rozsudku je prípustná od času, keď nastala podstatná zmena pomerov.

41. Podľa § 121 CMP, rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

42. Z ustálenej judikatúry vyplýva, že zverenie maloletého dieťaťa do výchovy iného občana než rodiča (§ 45 ods. 1 Zákona o rodine) je výnimkou zo zásady, že výchova maloletého dieťaťa je predovšetkým úlohou rodičov; musí byť vždy opreté o starostlivé a spoľahlivé objasnenie tých okolností, ktoré svedčia pre záver, že žiadny z rodičov nie je schopný náležitým spôsobom zaistiť riadnu výchovu dieťaťa (II. ÚS 157/01 /ÚS ČR/). Pri smrti jedného z rodičov je nositeľom rodičovskej zodpovednosti druhý rodič, ktorý potom práva a povinnosti z nej vyplývajúce vykonáva v plnom rozsahu sám, pričom je fakticky obmedzený iba v rozsahu, v ktorom tieto práva patria inej osobe, napríklad tej, ktorej bolo dieťa zverené do výchovy podľa § 45 Zákona o rodine.

43. Súd po vykonanom dokazovaní zhodnotil všetky rozhodujúce skutočnosti a má za to, že zverenie maloletého F. do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky, ktorá sa o maloletého riadne stará, je v záujme maloletého dieťaťa. Súd pri rozhodovaní prihliadal na existenciu objektívnej potreby úpravy práv týkajúcich sa osobnej starostlivosti o maloletého. Súd má vykonaným dokazovaním za preukázané, že matka ani otec dlhodobo nezabezpečujú osobnú starostlivosť o maloleté dieťa. Súd tiež zohľadnil osobné pomery starej matky, jej zdravotný stav, rodinné väzby k maloletému a jej komplexný postoj k zabezpečeniu starostlivosti o maloleté dieťa. Stará matka sa dlhodobo nepretržite o maloletého riadne, v súlade so záujmami maloletého stará o jeho potreby, zabezpečuje starostlivosť o maloletého. Stará matka je spôsobilá vykonávať osobnú starostlivosť o maloletého, žije usporiadaným spôsobom života a jej rodinné a sociálne prostredie je vhodné na výchovu maloletého dieťaťa. Preto súd rozhodol o zverení maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky, s poukazom na citované ustanovenia zákona, ktoré upravujú režim práv a povinností rodičov a starej matky k maloletému dieťaťu.

44. Nakoľko zverením maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti nezaniká vyživovacia povinnosť rodičov k maloletému F., súd určil rodičom povinnosť prispievať na výživu maloletého dieťaťa. Matku maloletého zaviazal prispievať na výživu maloletého výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona v danom čase mesačne, a otca zaviazal prispievať na výživu maloletého výživným vo výške 50 Eur mesačne. Pri ustálení výšky výživného súd prihliadal na odôvodnené potreby maloletého dieťaťa a schopnosti a majetkové pomery matky a otca. Súd vzal do úvahy skutočnosť, že matka je toho času na resocializačnom pobyte a je poberateľkou dávky v hmotnej núdzi. U otca zobral do úvahy skutočnosť, že otcovi daná povinnosť bola daná už rozhodnutím dočasného charakteru - neodkladným opatrením, otec proti danej výške výživného nenamietal, takže aj keď súd nemal preukázanú skutočnú výšku jeho príjmu, zaviazal otca plnením výživného vo výške 50 Eur mesačne - zároveň zohľadnil skutočnosť, že otec mimo tohto výživného prispieva starej matke na potreby maloletého F..

45. O trovách konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je podľa § 355 ods. 1 CSP prípustné odvolanie, a to do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajšom súde, písomne, v 3 vyhotoveniach, s náležitosťami podľa § 363 CSP.

Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 44 CMP, rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Ak účastník konania nesplní povinnosť, ktorú mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený účastník môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo na exekúciu podľa osobitného predpisu.